

“El meu poema és a la novel·la com la seqüència a una pel·lícula”

Rafael Vallbona (Barcelona, 1960), escriptor i periodista, publica a 3i4 el recull de poemes *Les habitacions on visc*. En aquesta editorial va publicar fa vint-i-dos anys el seu segon recull de poemes, *Balades de “speed” / poemes destrossats*.

—En tots els poemes del llibre hi ha un espai i un fragment de vida quotidiana, normalment compartida. Seria un dels trets del recull?

—Tècnicament ho heu definit molt bé, és absolutament i pretesament així. En primer lloc, per la meua extracció realista. L'exercici literari que més m'agrada és mirar les coses i les persones en un espai i un temps concrets, mirada a la qual cal afegir una interpretació literària. I, en segon lloc, per l'estètica pop —en el sentit ampli del terme, no només musical—, estètica que podem definir com la mirada de la transgressió i que concep el poema com una narració, una narració *sui generis* perquè ofereix una visió molt profunda sobre les coses. I el títol del llibre és el que diu, els espais on vius, els elements de la teua vida.

—La narrativitat en els vostres poemes és sagrada, no?

—Sí, però no s'ha de confondre amb la narrativa en prosa. Per fer-nos-en una idea: jo vull que el meu poema sigui a la novel·la com la seqüència és a una pel·lícula, que cada poema tingui una continuïtat d'espai i de temps.

—Un altre element comú és la presència de la parella, com si el poeta no pogués viure sense l'altra persona.

—La parella és, en els meus poemes, un element molt calidoscòpic. Sovint és l'altre jo, l'altra veu del mateix poeta. El mirall. Sovint és qui no hi és, l'absència, la paradoxa que implica l'absència, no l'absència melangiosa.

—El poema nou no trenca amb l'anterior, no feu foc nou.

—Ja en el primer hi ha les claus ben definides de tot el llibre, claus que després es van reinterpretant, segons el poema. Evidentment, hi ha mil circumstàncies i mil situacions, però tots, més curts o més llargs, fan voltes sobre el primer.

—Finalment, en tots els vostres poemes ha d'haver-hi una petita història, encara que a vegades sigui només insinuada.

Rafael Vallbona publica el llibre de poesia *Les habitacions on visc*, a l'Editorial 3i4.

—Es que jo crec que tot el llibre és el relat de diverses situacions que, encadenades, adquireixen un sentit. Són les diverses habitacions. La sensació és de relat circular. Després d'haver viscut en moltes habitacions, les endreço, les ordeno i torno a ser on era. El sentit de la circularitat en el pas del temps.

—Tinc la impressió que la veu poètica que heu construït és un ésser misteriós que està entre l'autor

i el món. És així?

—Efectivament. És un exercici amb què intentes trobar el sentit a una cosa que no en té, la vida. Ningú no et demana si vols néixer català o irlandès.

—Més que en altres poemes, aquesta veu no és només veu, sinó un personatge que està més enllà de l'autor, no?

—Sí. És un ésser que et permet generar la distància que cal per mirar les coses amb perspectiva i donar-hi una interpretació, la seva. Pel meu bon govern, el trobo necessari.

—Per aquesta raó, els vostres poemes són tan clars. La veu, en dirigir-se al lector i al poeta alhora, no pot ser confusa.

—En aquest aspecte sóc absolutament partidari de la claredat expositiva. Jo escric perquè m'entenguin el que vull dir. No sóc dels autors que gaudeixen del propi cripticisme. Ni dic amb això que jo sigui millor, només que és un camí que no m'interessa. És un camí que vaig provar quan feia els primers poemes per influència dels simbolistes i em vaig trobar en un carreró sense sortida. Ni jo mateix no sabia on era ni què deia. I potser per reacció a aquells inicis, ara sóc a l'altre extrem. Per això vaig optar per la mirada. La mirada et porta a la claredat expositiva, neta. Amb un llenguatge tan ric com puguis, però defugint de construccions barroquitzants.

—Pel que fa a l'estil, us allunyeu molt d'una tendència poètica actual, la que opta per grapejar la llengua, sacralitzant els mots i esborrant la sintaxi.

—Sí. Els mots sense sintaxi són com les ciutats sense persones, no existeixen. El valor de la sintaxi a l'hora de dir les coses és absolut. És el que dona sentit a les paraules. Jo mateix no entenc per què hi ha ara aquesta mena de perversitat a buscar els mots pels mots.

Lluís Bonada